

عنوان مقاله:

نوستالوژی هبوط و بازتاب آن در دیوان حافظ

محل انتشار:

فصلنامه عرفان اسلامی، دوره 14، شماره 54 (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 18

نویسندگان:

زیبا اسماعیلی - استادیار دانشگاه تربیت دبیر شهید رجایی، تهران، ایران.

علی عین علیو - استادیار گروه زبان و ادبیات فارسی، واحد رودهن، دانشگاه آزاد اسلامی، رودهن، ایران

خلاصه مقاله:

Normal-falsefalsefalseEN-USX-NONEAR-SA /* Style Definitions */ table.MsoNormalTable {mso-style-name:"Table Normal"; mso-tstyle-rowband-size:0; mso-tstyle-colband-size:0; mso-style-noshow:yes; mso-style-priority:99; mso-style-qformat:yes; mso-style-parent:""; mso-padding-alt:0in 5.4pt 0in 5.4pt; mso-para-margin-bottom:0pt; text-align:justify; mso-pagination:widow-orphan; font-size:11pt; font-family:"Calibri","sans-serif"; mso-ascii-font-family:Calibri; mso-ascii-theme-font:minor-latin; mso-fareast-font-family:"Times New Roman"; mso-fareast-theme-font:minor-fareast; mso-hansi-font-family:Calibri; mso-hansi-theme-font:minor-latin; mso-bidi-font-family:Arial; {mso-bidi-theme-font:minor-bidi

<«نوستالوژی»

اصطلاحی است که از پزشکی وارد روان شناسی شده سپس جای خود را در ادبیات رمانتیک و غنایی باز کرده است. این حس در تمامی انسان ها به صورت غریزی وجود دارد و زمانی ظاهر می شود که فرد از گذشته پر اقتدار خود فاصله بگیرد. نوستالژی در آغاز ورود به ادبیات فقط شامل احساس این جهانی افراد بود، اما طولی نکشید که با طرح مساله «هبوط» حضرت آدم، بعد متافیزیکی نوستالژی نیز خود را آشکار کرد. هبوط حس دلتنگی برای وطن غیر مادی است که از آغاز خلقت با آدمیان بوده و در تمامی آثار هنری خود را نشان داده است. شعر یکی از ابزارهایی است که هنرمندان برای نشان دادن این حسرت از آن استفاده می کنند. شاعران عارف در بیان این حس روحانی آثار بی بدیلی را از خود به جا گذاشته اند. حافظ شیرازی نیز در غزلیات خود، عالی ترین مفاهیم را در حوزه نوستالوژی هبوط خلق کرده است. این مقاله از دو قسمت تشکیل شده است. در قسمت نخست به معرفی نوستالوژی به مفهوم عام و نوستالوژی هبوط پرداخته شده است و قسمت دوم مقاله اختصاص به اندیشه های حافظ در خصوص نوستالوژی هبوط دارد. بخش اخیر نشان می دهد که شرح اشتیاق و مهجوری و چاره گری برای رسیدن به جایگاه نخستین، بر بسیاری از غزلیات خواجه سایه انداخته است.

کلمات کلیدی:

ادبیات عرفانی، حافظ، نوستالوژی، هبوط

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1311516>

